

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

**T/12912. számú
törvényjavaslat**

**egyes törvényeknek az Alaptörvény ötödik módosításával
összefüggő módosításáról**

**Előadó: Dr. Navracsics Tibor
közigazgatási és igazságügyi
miniszter**

Budapest, 2013. október

2013. évi ... törvény
egyes törvényeknek az Alaptörvény ötödik módosításával összefüggő módosításáról

1. A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény módosítása

1. §

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 3. §-a következő 9a. ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában)

„9a. országosan elérhető médiaszolgáltatás: az a médiaszolgáltatás, amely Magyarország lakosságának legalább ötven százaléka számára elérhető,”

2. §

A Ve. 66. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) Ha a helyi választási iroda vezetője, illetve az országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda vezetője jogszabályból fakadó hivatali kötelezettségének nem tesz eleget, és ezzel a választások törvényes lebonyolítását veszélyezteti, a területi választási iroda vezetője – a Nemzeti Választási Iroda elnökének egyetértésével – más település, illetve országgyűlési egyéni választókerület választási irodáját bízta meg a választási iroda feladatainak vagy azok egy részének ellátásával.”

3. §

A Ve. 75. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„75. § (1) A választási irodák

a) ellátják a választás előkészítésével, lebonyolításával kapcsolatos szervezési feladatokat,

b) gondoskodnak a választópolgárok, jelöltek és jelölő szervezetek tájékoztatásáról, választási információs szolgálatot működtetnek,

c) ellátják a választási bizottságok titkársági feladatait, döntésre előkészítik a választási bizottságok hatáskörébe tartozó ügyeket,

d) biztosítják a választási bizottságok működésének és a szavazás lebonyolításának tárgyi és technikai feltételeit,

e) megszervezik a választási szervek tagjainak oktatását,

f) gondoskodnak a választási iratok kezeléséről, biztonságos őrzéséről, illetőleg megsemmisítéséről,

g) ellátják az igazgatási és informatikai próbákkal kapcsolatos feladatokat,

h) az adatvédelem és az informatikai biztonság követelményeinek biztosításával, feladatkörükben eljárva működtetik a választás előkészítéséhez és lebonyolításához szükséges választási információs rendszereket,

i) a technikai háttér biztosításával segítséget nyújtanak a szavazatok összesítéséhez, a választás eredményének megállapításához,

j) ellátják a jogszabályokban meghatározott egyéb feladatokat.

(2) A fővárosi és megyei kormányhivatal a miniszter rendeletében meghatározottak szerint közreműködik a választásokkal összefüggő informatikai feladatok ellátásában.”

4. §

A Ve. 107. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A mozgóurnát igénylő választópolgárok kinyomtatott jegyzéke a 3. melléklet és a 103. § (3) bekezdés a) pontja szerinti adatokat tartalmazza.”

5. §

(1) A Ve. 115. § (3) bekezdés i) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az értesítő tartalmazza)

„i) a választópolgár születési idejét,”

(2) A Ve. 115. § (3) bekezdése a következő j) és k) ponttal egészül ki:

(Az értesítő tartalmazza)

„j) a választópolgár születési nevét és

k) a választással kapcsolatos tájékoztatást.”

6. §

A Ve. 147. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A médiaszolgáltató egyenlő feltételek mellett – különös tekintettel a politikai reklámok számára, megjelenési sorrendjére, időtartamára és az adásba kerülés időpontjára – teheti közzé a jelöltet, illetve listát állító jelölő szervezetek és a független jelöltek politikai reklámjait. Közös jelölt, illetve közös lista esetén a jelölő szervezetek együttesen jogosultak a politikai reklám megrendelésére.”

7. §

A Ve. 147. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) A szavazás napján politikai reklámot nem lehet közzétenni.”

8. §

A Ve. a következő 147/A–147/F. §-sal egészül ki:

„147/A. § (1) Az országgyűlési képviselők általános választását megelőző kampányidőszakban a közszolgálati médiaszolgáltatók lineáris médiaszolgáltatásában a Nemzeti Választási Bizottság által – valamennyi országos lista jogerős nyilvántartásba vételét követően – a (2) bekezdésben foglaltak szerint meghatározott időtartamban kötelesek közzétenni az országos listát állító jelölő szervezetek politikai reklámjait.

(2) Az országgyűlési képviselők általános választását megelőző kampányidőszakban a pártlistát állító jelölő szervezetek politikai reklámjainak közzétételére rendelkezésére álló időtartam négyszázhetven perc, a nemzetiségi listát állító jelölő szervezetek politikai reklámjainak közzétételére rendelkezésére álló időtartam százharminc perc. A jelölő szervezetek rendelkezésére álló időtartamot az egyes pártlisták, illetve az egyes nemzetiségi listák között egyenlő arányban kell felosztani. A jelölő szervezet rendelkezésére álló időtartamot közszolgálati médiaszolgáltatóként egyenlő arányban kell felosztani.

(3) A politikai reklámot a közszolgálati médiaszolgáltató a legnagyobb éves átlagos közönségaránnyal bíró szolgáltatásában teszi közzé.

(4) A közszolgálati médiaszolgáltató naponta három alkalommal, a 6–8, 12–14 és 18–20 óra között kezdődő időszakokban, megszakítás nélkül köteles biztosítani a politikai reklámok közzétételét. A pártlistát állító jelölő szervezetek, illetve a nemzetiségi listát állító jelölő szervezetek politikai reklámjait egymást követően kell közzétenni. A politikai reklámok megjelenési sorrendjét az esélyegyenlőség biztosítása érdekében naponta változtatni kell.

(5) A közszolgálati médiaszolgáltató a jelölő szervezet által megjelölt napon és időszakban köteles a politikai reklámot közzétenni. A jelölő szervezet politikai reklám közzétételét egy időszakban naponta csak egyszer, legfeljebb egyperces időtartamban kérheti.

(6) A médiaszolgáltató abban az esetben köteles a politikai reklámot közzétenni, ha a jelölő szervezet legkésőbb a közzétételt megelőző második napon átadja az általa készített politikai reklámot.

147/B. § A 147/A. §-ban foglalt rendelkezéseket az Európai Parlament tagjainak választásán is alkalmazni kell azzal, hogy a rendelkezésre álló műsoridő tartama az összes lista és az összes közszolgálati médiaszolgáltató tekintetében együttesen háromszáz perc.

147/C. § A 147/A. §-ban foglalt rendelkezéseket a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán is alkalmazni kell azzal, hogy

a) annak a nyolc jelölő szervezetnek a politikai reklámjait kell közzétenni, amelyek országos összesítésben a legtöbb képviselő- és polgármesterjelöltet állították; a közös jelölteket és listákat a jelölés arányában kell figyelembe venni,

b) a rendelkezésre álló műsoridő tartama az összes lista és az összes közszolgálati médiaszolgáltató tekintetében együttesen háromszáz perc.

147/D. § A nemzetiségi önkormányzati képviselők általános választásán a szavazás napját megelőző napon a közszolgálati médiaszolgáltató lineáris médiaszolgáltatásában az országos listát állító jelölő szervezetek politikai reklámjait egy alkalommal, politikai reklámonként legfeljebb 30 másodperces időtartamban köteles közzétenni. A közzétételre a 147/A. § (3) és (6) bekezdését alkalmazni kell.

147/E. § A közszolgálati médiaszolgáltató a 147/A–147/D. §-ban foglaltakon túl további politikai reklámot nem tehet közzé.

147/F. § (1) Az általános választást megelőző kampányidőszakban a 147/A–147/E. § szabályozása alá nem tartozó, országosan elérhető médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató – a politikai reklám közlésére szolgáló csatorna vagy csatornák megjelölésével – legkésőbb a választást megelőző ötvenedik napon közli a Nemzeti Választási Bizottsággal, ha biztosítani kívánja politikai reklám közzétételének lehetőségét. Amennyiben a határidőig nem nyilatkozik, politikai reklámot nem tehet közzé. A Nemzeti Választási Iroda a választások hivatalos honlapján a nyilatkozatot tett médiaszolgáltatót és a csatorna vagy csatornák megnevezését, illetve a közzétételre biztosított időtartamot közzéteszi.

(2) A politikai reklám közzétételére a 147/A–147/E. § rendelkezéseit – a 147/A. § (3) bekezdés kivételével – kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy az országgyűlési képviselők általános választásán, az Európai Parlament tagjainak választásán és a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán

a) a politikai reklámok közzétételére szánt, az egy csatornára eső időtartamot a médiaszolgáltató határozza meg, de az nem lehet kevesebb, mint az egy közszolgálati médiaszolgáltatóra eső időtartam fele,

b) a médiaszolgáltatónak az (1) bekezdés szerinti bejelentésben az *a)* pont szerinti időtartamot is meg kell jelölnie,

c) ha az *a)* pont szerinti időtartam eltér az egy közszolgálati médiaszolgáltatóra eső időtartamtól, a Nemzeti Választási Bizottság az egyes jelölő szervezetek rendelkezésére álló időtartamot arányosan csökkentett, illetve megnövelt mértékben állapítja meg.”

9. §

A Ve. 110. alcíme a következő 249/A. §-sal egészül ki:

„249/A. § A kinyomtatott szavazóköri névjegyzék és a mozgóurnát igénylő választópolgárok kinyomtatott jegyzéke a 257. § (1b) bekezdésében foglalt esetben annak megjelölését is tartalmazza, hogy a választópolgár csak egyéni választókerületi szavazólapon szavazhat.”

10. §

A Ve. 252. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A közös jelölt állításával egyidejűleg be kell jelenteni, hogy a jelölt – a pártok költségvetési támogatása szempontjából – melyik jelölő szervezethez tartozik.”

11. §

A Ve. 253. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A közös lista állításával egyidejűleg be kell jelenteni, hogy az egyes jelöltek – a pártok költségvetési támogatása szempontjából – melyik jelölő szervezethez tartoznak.”

12. §

(1) A Ve. 257. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A szavazatszámoló bizottság a szavazóköri névjegyzék, illetve a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzéke alapján a választópolgár részére egy egyéni választókerületi szavazólapot és egy pártlistás szavazólapot ad át.”

(2) A Ve. 257. §-a a következő (1a) és (1b) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A szavazatszámoló bizottság az országgyűlési képviselők választására is kiterjedő hatállyal nemzetiségi választópolgárként névjegyzékben szereplő választópolgár részére egy egyéni választókerületi szavazólapot és nemzetiségének listás szavazólapját adja át.

(1b) Annak a szavazóköri névjegyzéken szereplő választópolgárnak, aki a választás napját megelőző hetedik napot követően magyarországi lakcímet létesített, és

a) számára a Nemzeti Választási Iroda a 277. § (1) bekezdése szerint megküldte a szavazási levélcsomagot, vagy

b) a szavazást megelőző tizenötödik és hetedik nap közötti bármely napon szerepelt a levélben szavazók névjegyzékében, és a szavazólap személyes átvételét kérte,

a szavazatszámoló bizottság egy egyéni választókerületi szavazólapot ad át.”

13. §

A Ve. 267. §-a a következő *a)* ponttal egészül ki:

(A levélben szavazók névjegyzékéből törölni kell)

„*a)* azt a választópolgárt, aki legkésőbb a választás napját megelőző hetedik napon magyarországi lakcímet létesített,”

14. §

(1) A Ve. 278. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az azonosító nyilatkozatra rá kell vezetni a választópolgár

a) nevét,

b) születési nevét,

c) születési helyét és idejét,

d) anyja nevét, valamint

e) személyi azonosítóját vagy a magyar állampolgárságát igazoló okiratának típusát és számát.”

(2) A Ve. 278. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Az azonosító nyilatkozatot az ajánló választópolgár saját kezűleg aláírja.”

15. §

A Ve. 292. § (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) Az országgyűlési egyéni választókerületi választási iroda vezetője legkésőbb a magyarországi szavazást követő hatodik napon az (1) bekezdés szerinti szavazatszámláló bizottság elnökének átadja az urnát és a 287. § (1) bekezdése szerinti csomagot.

(4) Az (1) bekezdés szerinti szavazatszámláló bizottság a 287. § (1) bekezdése szerinti csomagban lévő borítékokat – azok felbontása nélkül – összekeveri a szavazóköri leadott szavazatokat tartalmazó borítékokkal, és a XI. Fejezetben a szavazatszámláló bizottság részére megállapított feladatokat haladéktalanul elvégzi.”

16. §

A Ve. 346. §-a következő *j*) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg)

„*j*) a fővárosi és megyei kormányhivatal választásokkal összefüggő informatikai feladatai ellátásának részletes szabályait.”

17. §

A Ve. 3. melléklete a következő *i*) ponttal egészül ki:

(A szavazóköri névjegyzék tartalmazza)

„*i*) a 257. § (1b) bekezdésében foglalt esetben annak megjelölését, hogy a választópolgár csak egyéni választókerületi szavazólapon szavazhat.”

18. §

A Ve. 7. melléklet *d*) pont *dc*) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A külképviseleti névjegyzék tartalmazza)

„*dc*) születési nevét,”

19. §

A Ve.

a) 17. § (2) bekezdésében a „választott tagja” szövegrész helyébe a „választott tagja és a Nemzeti Választási Bizottság megbízott tagja” szöveg,

b) 29. § (1) bekezdésében a „28. § szerinti számú tagjának” szövegrész helyébe a „27. § és 28. § szerinti tagjának” szöveg,

c) 29. § (2) bekezdésében a „csak a 28. § szerinti” szövegrész helyébe a „legfeljebb a 27. § és 28. § szerinti” szöveg,

d) 92. § (1) bekezdés *b*) pont *bb*) alpontjában a „277. § (3) bekezdése szerinti” szövegrész helyébe a „277. § (2) bekezdése szerinti” szöveg,

e) 103. § (2) bekezdés *a*) pontjában az „a helyi választási irodához” szövegrész helyébe az „ahhoz a helyi választási irodához, amelynek szavazóköri névjegyzékében szerepel” szöveg,

f) 115. § (1) bekezdésében a „helyi választási iroda” szövegrész helyébe a „Nemzeti Választási Iroda” szöveg,

g) 122. § (2) bekezdésében az „azonosítóját” szövegrész helyébe az „azonosítóját, magyarországi lakcímét” szöveg,

h) 152. § (1) bekezdésében az „a), b) és d) pontjaiban” szövegrész helyébe az „a)–c) pontjában” szöveg,

i) 152. § (2) bekezdésében a „médiaszolgáltató típusát, lefedettségét, a jogsértéssel érintett sajtótermék típusát” szövegrész helyébe a „médiaszolgáltató fajtáját, vételkörzetét, a jogsértéssel érintett sajtótermék jellemzőit” szöveg,

j) 209. § (1) bekezdésében a „hatáskörrel” szövegrész helyébe a „hatáskörrel és illetékességgel” szöveg,

k) 213. § (1) bekezdésében az „az a választási bizottság illetékes, amelyhez azt benyújtották, a választási bizottság” szövegrész helyébe a „rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel,” szöveg,

l) 213. § (1) bekezdésében az „elbírálására illetékes” szövegrész helyébe az „elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező” szöveg,

m) 247. § (1) bekezdésében a „külképviseleti névjegyzékben és” szövegrész helyébe a „külképviseleti névjegyzékben és – a 257. § (1b) bekezdésében foglalt kivétellel –” szöveg,

n) 258. § (1) bekezdésében a „médiatartalom-szolgáltató képviselője,” szövegrész helyébe a „médiatartalom-szolgáltató képviselője, a 245. § (2) bekezdése szerinti megfigyelő,” szöveg,

o) 306. § (1) bekezdésében a „polgárok személyi, lakcím és értesítési cím adatait tartalmazó nyilvántartást kezelő központi szerv” szövegrész helyébe a „polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szerv” szöveg,

p) 308. §-ában az „I–XII. Fejezetét” szövegrész helyébe az „I–XII. Fejezetét, továbbá a 307/D. §, a 307/F. § és a 307/L. § (2) és (3) bekezdés rendelkezéseit” szöveg

lép.

20. §

Hatályát veszti a Ve.

a) 110. § (2) bekezdésében a „(2) bekezdés a) pontja” szövegrész és az „ahhoz a helyi választási irodához, amelynek szavazóköri névjegyzékében szerepel” szövegrész,

b) 147. § (6)–(10) bekezdése,

c) 3. melléklet f) pont *fc)*, *fd)* és *fh)* alpontja, valamint g) pontja,

d) 7. melléklet d) pont *dd)*–*df)* alpontja, valamint

e) 8. melléklet d) pont *df*) alpontja és *f*) pontja.

2. A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény módosítása

21. §

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény (a továbbiakban: Övjt.) 12. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A polgármester és a főpolgármester választásának szavazólapján a választópolgár egy jelöltre szavazhat.”

22. §

Az Övjt. 14. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„14. § Az egyéni választókerületben az a jelölt lesz képviselő, aki a legtöbb érvényes szavazatot kapta. A választás szavazólapján a választópolgár egy jelöltre szavazhat.”

23. §

Az Övjt. 4. alcíme a következő 16/A. §-sal egészül ki:

„16/A. § A fővárosi közgyűlés tagjai választásának szavazólapján a választópolgár egy listára szavazhat.”

24. §

Az Övjt. 5. alcíme a következő 18/A. §-sal egészül ki:

„18/A. § A megyei közgyűlés tagjai választásának szavazólapján a választópolgár egy listára szavazhat.”

25. §

Az Övjt. 9/A. § *a*) pontjában a „település nemzetiségi névjegyzékében” szövegrész helyébe a „nemzetiségi névjegyzékben” szöveg lép.

26. §

Hatályát veszti az Övjt. 22. §-a.

3. A pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény módosítása

27. §

Hatályát veszti a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény

- a) 5. § (2) bekezdésében az „az első érvényes fordulóban” szövegrész és
 b) 9/A. § (5) bekezdésében az „az első érvényes fordulóban” szövegrész.

4. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény módosítása

28. §

(1) A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 28/A. § *d*) pontjában az „az Országos Választási Bizottság” szövegrész helyébe az „a Nemzeti Választási Bizottság” szöveg lép.

(2) Hatályát veszti a Jat. 28/A. § *c*) pontja.

5. Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény módosítása

29. §

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény

a) 31. § (2) bekezdés *a*) pontjában az „az Országos Választási Bizottság” szövegrész helyébe az „a Nemzeti Választási Bizottság” szöveg,

b) 79. § (2) bekezdésében az „az Országos Választási Bizottság” szövegrészek helyébe az „a Nemzeti Választási Bizottság” szöveg

lép.

6. Az Európai Parlament magyarországi képviselőinek jogállásáról 2004. évi LVII. törvény módosítása

30. §

Az Európai Parlament magyarországi képviselőinek jogállásáról 2004. évi LVII. törvény 12. § (7) bekezdésében az „az Országos Választási Bizottság” szövegrészek helyébe az „a Nemzeti Választási Bizottság” szöveg lép.

7. A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosítása

31. §

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény

a) 148. § (5) bekezdésében az „Az Országos Választási Bizottság” szövegrész helyébe az „A Nemzeti Választási Bizottság” szöveg,

b) 170. § (18) bekezdésében „az Országos Választási Bizottságnál” szövegrész helyébe „a Nemzeti Választási Bizottságnál” szöveg

lép.

8. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény módosítása

32. §

(1) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) a következő 74/A. §-sal egészül ki:

„74/A. § A 15. § (1) bekezdésének, valamint a 16. § (6) bekezdésének az egyes törvényeknek az Alaptörvény ötödik módosításával összefüggő módosításáról szóló 2013. évi ... törvénnyel megállapított szövegét az Alkotmánybíróság az egyes törvényeknek az Alaptörvény ötödik módosításával összefüggő módosításáról szóló 2013. évi ... törvény hatálybalépésekor megbízatásukat töltő tagjai tekintetében is alkalmazni kell.”

(2) Az Abtv.

a) 6. § (1) bekezdés *b)* pontjában a „betöltötte” szövegrész helyébe a „betöltötte, de 70. életévét még nem töltötte be” szöveg,

b) 16. § (6) bekezdésében az „(1) bekezdés *a)*–*b)* pontja” szövegrész helyébe az „(1) bekezdés *b)* pontja esetében – a megbízatási idő lejártának napjával –” szöveg,

c) 33. § (2) bekezdésében az „az Országos Választási Bizottság” szövegrész helyébe az „a Nemzeti Választási Bizottság” szöveg,

d) 41. § (4) bekezdésében a „33/A. §-ban és a 33/A. §-ban” szövegrész helyébe a „33/A. §-ban” szöveg,

e) 53. § (1) bekezdésében az „az Országos Választási Bizottságot” szövegrész helyébe az „a Nemzeti Választási Bizottságot” szöveg

lép.

33. §

(1) Hatályát veszti az Abtv. 15. § (1) bekezdés *a)* pontja.

(2) Hatályát veszti az Abtv.

a) 20. § (2) bekezdésében az „, a 70. életév betöltése” szövegrész és

b) 26. § (2) bekezdésében az „, illetve az Alaptörvény VII. cikk (2) bekezdése” szövegrész.

9. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény módosítása

34. §

(1) A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 88. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az OBT a bíróságok központi igazgatásának felügyeleti testülete. Az OBT a felügyeleti feladatai mellett közreműködik a bíróságok igazgatásában.”

(2) A Bszi. 175. §-ában a „25. cikk (8) bekezdése” szövegrész helyébe a „25. cikk (6) és (8) bekezdése” szöveg lép.

10. Hatálybalépés

35. §

Ez a törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

11. Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

36. §

(1) E törvény

a) 1. alcíme az Alaptörvény 2. cikk (1) bekezdése és 35. cikk (1) bekezdése,

b) 2. alcíme az Alaptörvény XXIII. cikk (4) bekezdése és 35. cikk (1) bekezdése,

c) 27. § *a)* pontja az Alaptörvény VIII. cikk (4) bekezdése,

d) 29. § *b)* pontja az Alaptörvény 4. cikk (2) és (5) bekezdése,

e) 7. alcíme az Alaptörvény XXIX. cikk (3) bekezdése,

f) 8. alcíme az Alaptörvény 24. cikk (9) bekezdése,

g) 34. § (1) bekezdése az Alaptörvény 25. cikk (8) bekezdése

alapján sarkalatosnak minősül.

(2) E törvény 29. § *a)* pontja az Alaptörvény 5. cikk (4) és (7) bekezdése alapján a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadandó házszabályi rendelkezésnek minősül.

INDOKOLÁS

Általános indokolás

A törvényjavaslat az Alaptörvény ötödik módosításával összefüggésben a jogrendszer törvényi szintjén szükséges módosítások átvezetését célozza, valamint a választási eljárásról szóló törvény kodifikációs pontosításait végzi el.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz és a 6. §-8. §-hoz

Az Alaptörvény ötödik módosítása a politikai reklámra vonatkozóan a következő szabályozást építette be az Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdésébe: *„A demokratikus közvélemény kialakulásához választási kampányidőszakban szükséges megfelelő tájékoztatás érdekében politikai reklám médiaszolgáltatásban kizárólag ellenérték nélkül, az esélyegyenlőséget biztosító, sarkalatos törvényben meghatározott feltételek mellett közölhető.”*

Az esélyegyenlőséget biztosító szabályozásra a javaslat az alábbi szabályozást tartalmazza:

A *közszolgálati médiaszolgáltató* az általános választásokon rádiós és televíziós műsorszolgáltatásban köteles közzétenni politikai reklámokat.

Az általános országgyűlési választásokon összesen hatszáz perc áll az országos listát állító jelölő szervezetek rendelkezésére. A hatszáz perc jelölő szervezetek közötti megoszlását a Nemzeti Választási Bizottság állapítja meg, egyértelmű feltételek szerint:

- az időtartam közszolgálati médiaszolgáltatóként egyenlő arányban oszlik meg (MTV Zrt., Duna Televízió Zrt., Magyar Rádió Zrt.), a közszolgálati médiaszolgáltató a politikai reklámokat a legnagyobb éves átlagos közönségaránnyal bíró szolgáltatásában teszi közzé,
- az időtartamot az országos listát állító jelölő szervezetek között egyenlő arányban kell felosztani azzal, hogy a pártlistát állító jelölő szervezetek politikai reklámjainak közzétételére rendelkezésére álló időtartam négyszázhetven perc, a nemzetiségi listát állító jelölő szervezetek politikai reklámjainak közzétételére rendelkezésére álló időtartam százharminc perc.

A közszolgálati médiaszolgáltató naponta három alkalommal, 6-8, 12-14 és 18-20 óra között kezdődő időszavokban, egységes blokkban, megszakítás nélkül köteles biztosítani a politikai reklámok közzétételét.

A pártlistát állító jelölő szervezetek, illetve a nemzetiségi listát állító jelölő szervezetek politikai reklámjait egymást követő két blokkban kell közzétenni.

A jelölt, illetve a jelölő szervezet a politikai reklám közzétételének idejét maga választhatja meg, de egy időszavban naponta csak egyszer, legfeljebb egyperces időtartamban tehet közzé.

A közzétételre szánt politikai reklámot legkésőbb a közzétételt megelőző második napon át kell adni a médiaszolgáltató részére.

Az Európai Parlament (a továbbiakban: EP) tagjainak választásán a szabályozás a fenti azzal, hogy a rendelkezésre álló műsoridő tartama együttesen háromszáz perc.

Az általános önkormányzati választásokon a szabályozás a fenti azzal, hogy

- annak a nyolc jelölő szervezetnek a politikai reklámjait kell közzétenni, amelyek országos összefüggésben a legtöbb képviselő- és polgármesterjelöltet állították,
- a rendelkezésre álló műsoridő tartama együttesen háromszáz perc.

Az általános nemzetiségi önkormányzati választásokon a szavazás napját megelőző napon a közszolgálati médiaszolgáltató rádiós és televíziós műsorszolgáltatásban az országos listát állító jelölő szervezetek politikai reklámjait egy alkalommal, politikai reklámonként legfeljebb 30 másodperces időtartamban köteles közzétenni.

A nem közszolgálati, országosan elérhető médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató – a politikai reklám közlésére szolgáló csatorna vagy csatornák, és az arra rendelkezésre bocsátott időtartam megjelölésével – legkésőbb a választást megelőző 50. napon közli a Nemzeti Választási Bizottsággal, ha biztosítani kívánja politikai reklám közzétételének lehetőségét. Amennyiben a határidőig nem nyilatkozik, politikai reklámot nem tehet közzé. A Nemzeti Választási Iroda a választások hivatalos honlapján a nyilatkozatot tett médiaszolgáltatót és a csatorna vagy csatornák megnevezését, illetve a közzétételre biztosított időtartamot közzéteszi. A politikai reklám közzétételére a közszolgálati médiaszolgáltatóra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni, de – a nemzetiségi választás kivételével – a médiaszolgáltató meghatározhat ettől eltérő időtartamot is. Ebben az esetben a jelölő szervezetek rendelkezésére álló időtartamot arányosan csökkenteni, illetve növelni kell.

Az EP, az önkormányzati és a nemzetiségi választásokon a helyi és körzeti médiaszolgáltatók egyenlő feltételek – különös tekintettel a politikai reklámok számára, megjelenési sorrendjére, időtartamára és az adásba kerülés időpontjára – mellett tehetik közzé a jelöltet, illetve listát állító jelölő szervezetek és a független jelöltek politikai reklámjait.

A 2. §-hoz

A választási eljárásról szóló törvény (a továbbiakban: Ve.) nem nyújt megoldást arra az esetre, ha az egyéni választókerületi választási iroda vagy a helyi választási iroda vezetője törvényből eredő kötelezettségének több alkalommal, illetve huzamosabb ideig nem tesz eleget. Ez veszélyezteti a választások törvényes lebonyolítását, ezért szükséges az ennek gátját képező rendelkezést megalkotni.

A 3. §-hoz és 16. §-hoz

Az okmányirodai hálózat választási célokra történő igénybevétele nélkül a választások lebonyolítása nehezen lenne elképzelhető. Tekintettel arra, hogy az okmányirodai hálózat a fővárosi és megyei kormányhivatalokhoz került, közreműködésük nélkül nem lehet a választást törvényesen lebonyolítani.

A 4. §-hoz

A mozgóurnát igénylő választópolgárok kinyomtatott jegyzékének adattartalmát a Ve. nem tartalmazza. Garanciális rendelkezés lévén, indokolt törvényben szabályozni.

Az 5. §-hoz

Szükséges az értesítőn a születési név és a születési dátum feltüntetése annak a helyzetnek a kezelésére, ha több, azonos nevű választópolgár azonos lakcímmel rendelkezik.

A 10. §-hoz és 11. §-hoz

A pártok költségvetési támogatásának megállapításához a közös jelöltek és listák tekintetében eddig alkalmazott szabályozást az új Ve. nem tartalmazza. Ennek értelmében – az eddig alkalmazott megoldás változatlanul hagyásával – olyan rendelkezést szükséges előírni, amely alapján előzetesen be kell jelenteni, hogy – a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló törvény (a továbbiakban: párttörvény) 5. § (2) bekezdése szempontjából – a közös jelöltek és a közös listák jelöltjei a jelölésben részt vevő pártok között milyen arányban oszlanak meg.

A 9. §-hoz, 12. §-hoz, 13. §-hoz és 17. §-hoz

Nem rendezi a Ve. azt az esetet, amikor a magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár levélben leadja a szavazatát, majd a szavazás napját megelőző hat napon belül Magyarországon lakóhelyet létesít. Utóbbi körülmény miatt ugyanis automatikusan névjegyzékbe kell venni, és ennek alapján jogosult arra, hogy az újonnan létesített magyarországi lakcíme szerinti szavazókörben szavazhasson.

A Nemzeti Választási Iroda a levélben érkező szavazási iratokat már a szavazás napját megelőző 6. naptól kezdődően felbonthatja és a benne foglalt nyilatkozatokat ellenőrizheti. Így már nincs arra mód, hogy az ezt követően magyarországi lakóhelyet létesített polgár levélben leadott szavazata kiszűrésre kerüljön. Indokolt a szabályozást tehát úgy kialakítani, hogy ebben az esetben a választópolgár a szavazókörben már csak egyéni választókerületi szavazólapot adhasson le, hiszen a pártlistás szavazat leadásával már élt, vagy éltetett volna.

A 14. §-hoz

A Ve. nem szabályozza a szavazásról szóló nyilatkozat adattartalmát. Ezt pótolni szükséges.

A 15. §-hoz

Kodifikációs pontosítást tartalmaz.

A 18. §-hoz

A Ve. 270. §-a szerint a külképviseleti szavazás során a választópolgár személyazonosságát igazolja, lakcímét nem. Erre tekintettel a kinyomtatott külképviseleti névjegyzéknek nem kell tartalmaznia a választópolgár lakcímét. Szükség van viszont arra, hogy az azonos nevű választópolgárokat a külképviseleti választási iroda meg tudja különböztetni. Ezért van szükség arra, hogy a külképviseleti névjegyzék a születési nevet is tartalmazza.

A 19. §-hoz

A Ve. kodifikációs hibáit korrigálja. Ezek közül a következők érdemelnek kiemelését:

A Ve. hatályos szabályozása lehetővé teszi, hogy

- a) az országgyűlési és az EP választások során a közös országos listát állító pártok a Nemzeti Választási Bizottságba külön-külön tagot bízzanak meg,
- b) az EP tagjainak választása során listát állító jelölő szervezetek akkor is megbízhatnak tagot a Nemzeti Választási Bizottságba, ha az országgyűlési képviselőcsoportjuk útján ott már rendelkeznek megbízott taggal.

Indokolt ezt a helyzetet megszüntetni.

A Ve. 308. §-a a nemzetiségi választásokon alkalmazni rendeli a Ve. általános részét, azonban a Ve. XIV. Fejezetében a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választására irányadó egyes rendelkezések alkalmazására (így erre utaló rendelkezésekre) is szükség van. Jelenleg például nem rendezett a nemzetiségi lista állításához szükséges ajánlásgyűjtés módja stb.

Az ajánlást gyűjtő jelöltnek, jelölő szervezetnek szükséges tudnia, hogy az ajánlást adó személy abban a választókerületben rendelkezik-e lakóhellyel, amelyben jelöltet vagy listát ajánl. Ellenkező esetben előfordulhat, hogy a jelölt, illetve a jelölő szervezet csak a bejelentési határidőt követően szembesül azzal, hogy a nem megfelelő ajánlások következtében kerül a nyilvántartásba vétel elutasításra.

A 20. §-hoz

Hatályon kívül helyező rendelkezéseket tartalmaz.

A 2. alcímhez

Sem a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló törvény (a továbbiakban: az Övjt.), sem a Ve. nem tartalmazza, hogy a polgármester, az egyéni választókerületi képviselők, továbbá a fővárosi és megyei önkormányzati képviselők választása során a választópolgár hány szavazatot adhat le. Indokolt ezért az Övjt.-t módosítani.

A 3. alcímhez

Az országgyűlési képviselők választási rendszerének megváltozásával szükséges a párttörvény szövegét [5. § (2) bekezdés] pontosítani: törölni kell az országgyűlési választások első fordulójára vonatkozó utalást.

A 4–7. alcímhez

A Nemzeti Választási Bizottság elnevezésével, valamint iránymutatásának megjelentetésével kapcsolatos technikai módosításokat végzi el.

A 8. alcímhez

Az Alaptörvény ötödik módosítása miatt az Alkotmánybíróságról szóló törvényben szükséges terminológiai változtatások és hivatkozás-pontosítások mellett a rendelkezés az Alkotmánybíróság tagjainak Alaptörvényben foglalt megbízási idejét korlátozó rendelkezést helyezi hatályon kívül, valamint olyan alkalmazási szabályt ad, amely az új rendelkezést a megbízásukat töltő alkotmánybírákra is alkalmazni rendeli. Ezzel párhuzamosan a rendelkezés az alkotmánybírává való megválasztás feltételévé teszi, hogy a jelölt a 70. életévét még ne töltse be.

A 9. alcímhez

Magyarország Alaptörvényének ötödik módosítására tekintettel a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) módosítása két előírás tekintetében vált szükségessé.

Az Alaptörvényben ötödik módosításával módosított Alaptörvény rendelkezik arról, hogy az Országos Bírói Tanács (a továbbiakban: OBT) nemcsak felügyeli az Országos Bírósági Hivatal elnökének tevékenységét, hanem részt vesz a bíróságok igazgatásában is. A Bszi. jelenleg az OBT-t csak mint felügyeleti szervet jeleníti meg, bár a feladatai között megjelennek az igazgatási feladatok is. Erre tekintettel indokoltnak mutatkozik a Bszi. rendelkezéseinek kiegészítése azzal, hogy az OBT a felügyeleti tevékenység mellett igazgatási tevékenységet is végez.

Az Alaptörvény az ötödik módosításával érintett 25. cikk (6) bekezdésében kimondja, hogy az OBT tagokat sarkalatos törvényben meghatározottak szerint a bírák választják, ezért a Bszi. sarkalatosági záradékában a jövőben nemcsak az Alaptörvény 25. cikk (8) bekezdését, hanem (6) bekezdését is meg kell jelölni, mint ami alapján sarkalatosak a Bszi. egyes rendelkezései.

A 35. §–36. §-hoz

A törvényjavaslat ezen szerkezeti egysége a törvény hatálybalépéséhez szükséges rendelkezéseket állapítja meg, valamint a törvény minősített többséget igénylő szabályainak elfogadásával kapcsolatos alaptörvényi követelményekre utal.